

●117. LUYỆN TẬP CHUNG

A – MỤC TIÊU

Giúp HS củng cố về :

- Tính tỉ số phần trăm của một số, ứng dụng trong tính nhẩm và giải toán.
- Tính thể tích hình lập phương, khối tạo thành từ các hình lập phương.

B – CÁC HOẠT ĐỘNG DẠY HỌC CHỦ YẾU

GV hướng dẫn HS tự làm bài rồi chữa bài.

Bài 1 : GV hướng dẫn HS tự tính nhẩm 15% của 120 theo cách tính nhẩm của bạn Dung (như trong SGK).

a) Cho HS nêu yêu cầu của bài tập rồi tự HS làm bài theo gợi ý của SGK.
Chẳng hạn :

Nhận xét : $17,5\% = 10\% + 5\% + 2,5\%$
10% của 240 là 24
5% của 240 là 12
2,5% của 240 là 6

Vậy : 17,5% của 240 là 42.

b) Cho HS tự làm bài rồi chữa bài. Chẳng hạn :

Nhận xét : $35\% = 30\% + 5\%$

10% của 520 là 52 $\begin{cases} \nearrow 30\% \text{ của } 520 \text{ là } 156 \\ \searrow 5\% \text{ của } 520 \text{ là } 26 \end{cases}$

Vậy : 35% của 520 là 182.

201

Diện tích không cần sơn của hình đã cho là :

$$2 \times 2 \times 4 = 16 \text{ (cm}^2\text{)}$$

Diện tích cần sơn của hình đã cho là :

$$72 - 16 = 56 \text{ (cm}^2\text{)}$$

Căn cứ vào phân tích trên HS trình bày bài giải theo yêu cầu của GV.

Bài 2 : Cho HS tự nêu bài tập rồi làm bài và chữa bài. Chẳng hạn :

Bài giải

a) Tỉ số thể tích của hình lập phương lớn và hình lập phương bé là $\frac{3}{2}$. Như vậy, tỉ số phần trăm thể tích của hình lập phương lớn và thể tích của hình lập phương bé là :

$$3 : 2 = 1,5$$

$$1,5 = 150\%$$

b) Thể tích của hình lập phương lớn là :

$$64 \times \frac{3}{2} = 96 \text{ (cm}^3\text{)}$$

Đáp số : a) 150% ; b) 96cm³.

Bài 3 : GV cho HS nêu bài toán rồi quan sát hình vẽ để có cơ sở làm bài và chữa bài. Khi HS chữa bài, GV nên cho HS phân tích trên hình vẽ của SGK rồi trả lời từng câu hỏi của bài toán. Chẳng hạn :

– Với phần a) HS có thể phân tích như sau :

• Coi hình đã cho gồm 3 hình lập phương, mỗi hình lập phương đó đều được xếp bởi 8 hình lập phương nhỏ (có cạnh 1cm), như vậy hình vẽ trong SGK có tất cả :

$$8 \times 3 = 24 \text{ (hình lập phương nhỏ)}$$

• Hoặc : Coi hình đã cho là do một hình hộp chữ nhật có các cạnh là 4cm, 2cm, 4cm, tức là gồm $4 \times 4 \times 2 = 32$ (hình lập phương nhỏ) tạo thành, sau đó loại bỏ đi một hình lập phương có 8 hình lập phương nhỏ. Do đó, hình vẽ trong SGK có tất cả : $32 - 8 = 24$ (hình lập phương nhỏ)...

– Với phần b) HS có thể phân tích như sau :

Mỗi hình lập phương \mathcal{A} , \mathcal{B} , \mathcal{C} (xem hình vẽ) có diện tích toàn phần là :

$$2 \times 2 \times 6 = 24 \text{ (cm}^2\text{)}$$

Do cách xếp các hình \mathcal{A} , \mathcal{B} , \mathcal{C} nên hình \mathcal{A} có 1 mặt không cần sơn, hình \mathcal{B} có 2 mặt không cần sơn, hình \mathcal{C} có 1 mặt không cần sơn, cả ba hình có $1 + 2 + 1 = 4$ mặt không cần sơn.

Diện tích toàn phần của cả ba hình \mathcal{A} , \mathcal{B} , \mathcal{C} là :

$$24 \times 3 = 72 \text{ (cm}^2\text{)}$$

